

Chuyên đề

KIẾN THIẾT KIẾN TRÚC, CẢNH QUAN LÀNG XÃ PHÁT TRIỂN DU LỊCH NÔNG THÔN VIỆT NAM

Vệc kiến thiết các không gian kiến trúc, cảnh quan làng xã, quy hoạch và tôn tạo các không gian thôn bản, phát triển hạ tầng nông thôn tại các địa phương trong thời gian vừa qua đã góp phần thay đổi diện mạo nông thôn, góp phần xây dựng Nông thôn mới đi vào chiều sâu, hiệu quả, thiết thực. Đồng thời, phát huy tốt tiềm năng, lợi thế về nông nghiệp, làng nghề, văn hóa và môi trường sinh thái của các địa phương để đẩy mạnh phát triển du lịch nông thôn, nâng cao chất lượng đời sống vật chất, tinh thần của người dân nông thôn, góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông thôn theo hướng tích hợp đa giá trị, bao trùm và phát triển bền vững.

Nhằm phản ánh các kết quả đạt được cũng như những đổi mới mang tính đặc thù, thể mạnh, những kinh nghiệm trong quá trình thực hiện, triển khai xây dựng du lịch nông nghiệp, nông thôn hiện nay; Tạp chí Kiến trúc Việt Nam phối hợp với Văn phòng điều phối Nông thôn mới Trung ương và các địa phương thực hiện Chuyên đề "Kiến thiết kiến trúc, cảnh quan làng xã phát triển du lịch nông thôn Việt Nam"

Chuyên đề đã đặt vấn đề nghiên cứu, đánh giá về công tác quy hoạch thiết kế không gian xanh và cảnh quan trong phát triển du lịch nông thôn; vấn đề phát triển du lịch nông thôn gắn với phát huy giá trị của kiến trúc truyền thống; vấn đề nhận diện tiềm năng di sản kiến trúc và cảnh quan nông nghiệp, nông thôn để phát triển du lịch...

Bên cạnh đó, Chuyên đề mang đến nhiều nội dung phản ánh, tuyên truyền những điển hình về không gian, cảnh quan kiến trúc làng xã, thôn bản đã và đang phục vụ hiệu quả công tác du lịch nông thôn; những kinh nghiệm trong phát triển du lịch nông thôn, các sản phẩm du lịch mới của các địa phương nhằm phát huy những giá trị cốt lõi của dân tộc cũng như phát huy được sức mạnh sáng tạo trong phát triển du lịch, đồng thời cải thiện tích cực đời sống của khu vực nông thôn ngày nay.

Trân trọng giới thiệu tới bạn đọc!

TẠP CHÍ KIẾN TRÚC VIỆT NAM

TỔNG QUAN VỀ CHƯƠNG TRÌNH PHÁT TRIỂN DU LỊCH NÔNG THÔN GẮN VỚI XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI GIAI ĐOẠN 2021-2025

MỸ ANH - BẢO CHÂU

Chương trình phát triển du lịch nông thôn trong xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 922/QĐ-TTg ngày 22/8/2022 là một định hướng quan trọng trong chiến lược phát triển du lịch Việt Nam cũng như trong Chương trình Mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025. Chương trình đã xác định phát triển du lịch nông thôn là động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, tạo việc làm, sinh kế bền vững cho người dân, đồng thời tạo cơ hội cho cộng đồng nông thôn giữ gìn di sản, bảo tồn phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, thiên nhiên và môi trường sống bền vững. Lần đầu tiên đưa phát triển du lịch nông thôn ở quy mô quốc gia, được bố trí nguồn lực từ Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới, huy động được sự vào cuộc của các cấp, các ngành từ trung ương đến địa phương, được hỗ trợ đồng bộ về cơ chế, chính sách. Phát triển du lịch nông thôn phải gắn với phát huy tiềm năng, lợi thế về nông nghiệp, làng nghề, văn hóa và môi trường sinh thái của các địa phương, nhằm nâng cao chất lượng đời sống vật chất, tinh thần của người dân nông thôn, góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông thôn theo hướng tích hợp đa giá trị, bao trùm và phát triển bền vững.

MỤC TIÊU CỦA CHƯƠNG TRÌNH

Việt Nam là đất nước có nguồn tài nguyên nông nghiệp, nông thôn phong phú mà không cần phải đầu tư nhiều. Với diện tích đất nông nghiệp chiếm tới gần 85%, trải dài khắp các địa phương, vùng miền, điều kiện về khí hậu, thổ nhưỡng, phong cảnh, ẩm

thực, văn hóa đa dạng, tài nguyên thiên nhiên gắn với du lịch nông thôn hiện nay rất đa dạng, phong phú và đặc sắc. Bên cạnh đó còn có các giá trị văn hóa phi vật thể như lễ hội, nghệ thuật trình diễn dân gian, phong tục tập quán, nghề thủ công truyền thống, văn hóa cộng đồng các dân tộc anh em rất bản sắc... người dân nông thôn luôn cởi mở, thân thiện, chân tình. Đây là tiền đề

rất quan trọng để phát triển sản phẩm du lịch gắn với nông thôn, hấp dẫn du khách trong và ngoài nước.

Việc triển khai Chương trình phát triển du lịch nông thôn gắn với xây dựng nông thôn mới đồng bộ, hiệu quả được kỳ vọng tạo ra bước ngoặt, sự chuyển biến tích cực cho phát triển du lịch nông thôn, thực sự trở thành động lực

Với diện tích đất nông nghiệp chiếm tới gần 85%, trải dài khắp các địa phương, điều kiện về khí hậu, thổ nhưỡng, phong cảnh, ẩm thực, văn hóa đa dạng, tài nguyên thiên nhiên gắn với du lịch nông thôn hiện nay rất đa dạng

góp phần vào chuyển dịch cơ cấu kinh tế và phát triển bền vững khu vực nông thôn theo tinh thần Nghị quyết số 19-NQ/TW ngày 16/6/2022 của BCH Trung ương Đảng khóa XIII về nông nghiệp, nông dân, nông thôn.

Theo đó, tại Quyết định số 922/QĐ-TTg ngày 2/8/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chương trình phát triển du lịch nông thôn trong xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025, Chính phủ đã đưa ra mục tiêu mỗi tỉnh, thành phố phấn đấu có ít nhất 1 điểm du lịch nông thôn được công nhận gắn với lợi thế về nông nghiệp, văn hóa, làng nghề. Mục tiêu cụ thể đến năm 2025 phát triển, chuẩn hóa các điểm đến và sản phẩm du lịch nông thôn; mỗi tỉnh, thành phố phấn đấu có ít nhất 01 điểm du lịch nông thôn được công nhận gắn với lợi thế về nông nghiệp, văn hóa, làng nghề hoặc môi trường sinh thái của địa phương; 50% cơ sở kinh doanh dịch vụ du lịch nông thôn được công nhận đạt tiêu chuẩn phục vụ khách du lịch. Với vai trò quan trọng và những đóng góp tích cực cho khu vực nông thôn, đặc biệt sau đại dịch Covid-19, du lịch nông thôn nói riêng được coi như động lực để thúc đẩy sự phục hồi kinh tế, đặc biệt là

tại các địa phương có tiềm năng du lịch; đẩy mạnh phát triển du lịch nông thôn gắn với quá trình chuyển đổi số; ít nhất 50% điểm du lịch nông thôn được công nhận được số hóa và kết nối trên trang quảng bá, xúc tiến du lịch bằng công nghệ số; phấn đấu 100% điểm du lịch nông thôn được giới thiệu, quảng bá; 50% điểm du lịch nông thôn ứng dụng các giao dịch điện tử trong hoạt động du lịch; phấn đấu mỗi huyện nông thôn mới có tiềm năng du lịch xây dựng ít nhất 01 mô hình chuỗi liên kết du lịch nông nghiệp nông thôn đặc thù, ít nhất 70% chủ cơ sở du lịch nông thôn được đào tạo, tập huấn về nghiệp vụ quản lý du lịch, 80% lao động du lịch nông thôn được bồi dưỡng, tập huấn và nâng cao nghiệp vụ, kỹ năng phục vụ khách du lịch, trong đó ít nhất 50% là lao động nữ, mỗi điểm du lịch có ít nhất 01 nhân viên thành thạo ngoại ngữ.

NHIỆM VỤ THỰC HIỆN

Một trong các nhiệm vụ của Chương trình là nâng cấp, đầu tư phát triển điểm du lịch nông thôn gắn với việc thực hiện các tiêu chí xây dựng nông thôn mới.

Cụ thể, định hướng, bố trí và tổ chức

không gian lãnh thổ các khu du lịch, điểm du lịch nông thôn phù hợp với tiềm năng phát triển du lịch và đảm bảo kết nối với các tuyến du lịch trọng điểm của vùng, địa phương.

Thiết kế, cải tạo cảnh quan kiến trúc và môi trường trong toàn bộ không gian điểm du lịch vừa bảo tồn bản sắc truyền thống vừa đảm bảo điều kiện vệ sinh, thuận tiện, sinh thái; tiết kiệm đầu tư thông qua việc sử dụng các nguyên liệu tại chỗ, thân thiện với môi trường.

Cải tạo, nâng cấp và hoàn thiện kết cấu hạ tầng đồng bộ (giao thông, hệ thống điện và nước sạch, hạ tầng y tế và chăm sóc sức khỏe, nhà vệ sinh, điểm và bãi đỗ xe, hệ thống chỉ dẫn, chỉ báo, hạ tầng số và kết nối viễn thông, thu gom và xử lý rác thải, nước thải...) tại các điểm du lịch, phù hợp với nhu cầu của khách du lịch, đảm bảo hài hòa với không gian, cảnh quan gắn với đặc trưng văn hóa vùng miền.

Bố trí và xây dựng các điểm, trung tâm trưng bày, giới thiệu và bán sản phẩm nông nghiệp, sản phẩm làng nghề truyền thống, đồ lưu niệm,... đạt chất lượng phục vụ khách du lịch.

Nâng cao chất lượng tổ chức hoạt động và quản lý các điểm đến (quản lý khách du lịch, quản lý lưu trú, quản lý kinh doanh du lịch; bảo đảm an ninh, trật tự, an toàn thực phẩm, bảo vệ môi trường du lịch nông thôn,...).

Xây dựng và phát triển các hạ tầng dịch vụ (điểm dừng nghỉ, điểm trưng bày sản phẩm đặc sản nông thôn, ăn uống, giải khát, vệ sinh...) dọc theo các tuyến đường giao thông gắn với các điểm du lịch với khoảng cách hợp lý.

Phát triển sản phẩm du lịch nông thôn mang đặc trưng vùng, miền. Chương trình tập trung phát triển sản phẩm du lịch có chất lượng, đa dạng, khác biệt, gắn với bản sắc, đặc trưng vùng miền, có tính trải nghiệm và giá trị gia tăng cao, theo định hướng của thị trường và phù hợp với nhu cầu của từng đối tượng du khách (theo khách quốc tế, nội địa; theo độ tuổi,...). Đa dạng hóa sản phẩm, chú trọng phát triển sản phẩm mới, có tính cạnh tranh cao và bắt kịp với xu hướng và thị hiếu của khách du lịch.

Hỗ trợ nâng cấp, hoàn thiện các cơ sở lưu trú và các công trình dịch vụ đảm bảo chất lượng dịch vụ, hạn chế tác động đến môi trường.

Hỗ trợ bảo tồn, phục dựng và phát triển các làng nghề, ẩm thực, trang phục truyền thống và hoạt động nông nghiệp, loại hình biểu diễn văn hóa, thể thao,...; phát triển các nghệ nhân; phục dựng mô hình sản xuất các sản phẩm đặc sản, truyền thống... để phục vụ khách du lịch thông qua các trải nghiệm thực tế; bảo tồn và phát huy các không gian văn hóa, di tích văn hóa, lịch sử, cách mạng.

Xây dựng và số hóa thông tin, tài liệu thuyết minh về các di tích văn hóa, lịch sử, điểm du lịch sinh thái và làng nghề truyền thống,... gắn với du lịch nông thôn.

Xây dựng cơ sở dữ liệu và bản đồ số các điểm du lịch nông thôn trên toàn quốc.

Để phát triển du lịch nông thôn bền vững, tận dụng các tiềm năng, cơ hội, đồng thời bảo tồn, phát huy các

Phát triển hệ thống sản phẩm du lịch nông thôn có chất lượng, dựa trên lợi thế của từng địa phương, phù hợp với nhu cầu của thị trường

giá trị văn hóa truyền thống và môi trường sinh thái, du lịch nông thôn, cần tập trung phát triển du lịch tại các địa bàn có điều kiện thuận lợi, khai thác thế mạnh nổi trội của khu vực nông thôn, tránh tình trạng phát triển theo phong trào; ưu tiên đầu tư phát triển đồng bộ các điểm du lịch nông thôn và hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật du lịch trong sự kết nối với các tuyến điểm du lịch trên địa bàn, trong vùng và với các trung tâm du lịch và thị trường nguồn khách.

Phát triển hệ thống sản phẩm du lịch nông thôn có chất lượng, sáng tạo, khác biệt về văn hóa, cảnh quan sinh thái dựa trên lợi thế của từng địa phương, phù hợp với nhu cầu của thị trường. Ưu tiên phát triển các dòng sản phẩm nghỉ dưỡng nông thôn, chăm sóc sức khỏe, đa dạng tính trải nghiệm, các sản phẩm mới... Nâng cao chất lượng của đội ngũ lao động du lịch nông thôn, cải thiện kỹ năng phục vụ, quản trị, năng lực tự chủ và thích ứng với yêu cầu mới về chuyển đổi số và định hướng thị trường để đáp ứng nhu cầu phát triển và hướng tới nhu cầu riêng biệt của các nhóm khách mục tiêu.

Bên cạnh đó, phát triển sản phẩm du lịch nông thôn gắn với các thị trường

mục tiêu, trong đó có thị trường khách du lịch nội địa. Hiện nay, nhiều điểm du lịch nông thôn có dịch vụ nghỉ dưỡng chất lượng cao, có sự kết nối với các trung tâm đô thị lớn như Hà Nội, TPHCM,... luôn duy trì được lượng khách cao, doanh thu tốt, trong đó phần lớn là khách du lịch nội địa. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ, nâng cao khả năng tiếp cận thị trường để thu hút khách du lịch về nông thôn.

Đồng thời, hướng tới tăng chi tiêu và kéo dài thời gian lưu trú của khách du lịch tại khu vực nông thôn, hướng tới thị trường khách có khả năng chi tiêu cao. Chú trọng khai thác chuỗi giá trị du lịch trên cơ sở liên kết với các ngành nghề, dịch vụ liên quan của khu vực nông thôn nhằm cung cấp đa dạng trải nghiệm cho du khách.

Ông Trần Thanh Nam, Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn khẳng định: Du lịch canh nông đang từng bước đóng góp ngày càng nhiều vào phát triển kinh tế của các xã nông thôn mới như tạo ra cơ hội việc làm mới, đẩy mạnh sản xuất và bán các sản phẩm địa phương, cung cấp các dịch vụ du lịch... Ngành nông nghiệp đang hướng đến đa dạng hóa các sản phẩm để phát huy các lợi thế về cảnh quan, thiên nhiên,

các giá trị văn hóa, làng nghề, sản vật của từng địa phương.

Với các giải pháp tăng cường công tác quản lý du lịch nông nghiệp, nông thôn cũng như nâng cao năng lực cho cán bộ quản lý và các chủ thể, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp với Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tiến hành rà soát công tác quy hoạch, phát triển nguồn nhân lực, đồng thời nâng cao vai trò công tác quản lý ở địa phương, nâng cao năng lực các chủ thể làm du lịch canh nông và đề xuất các giải pháp phù hợp cần triển khai trong thời gian tới.

Với những hoạt động cụ thể này, ngành nông nghiệp đang hướng đến đa dạng hóa các sản phẩm du lịch nông nghiệp, nông thôn, khai thác triệt để thế mạnh, sự đặc sắc riêng vùng miền tại các làng du lịch (văn hóa bản địa, đặc sắc làng nghề, sản phẩm OCOP), tính đa giá trị của nông nghiệp, nông thôn thu hút du khách trong nước và quốc tế, góp phần đa dạng hóa sinh kế, phát triển kinh tế cho người dân nông thôn.

Phát triển du lịch nông nghiệp, nông thôn gắn với Chương trình nông thôn mới đã và đang mang lại lợi ích kép, vừa góp phần làm thay đổi bộ mặt nông thôn theo hướng tích cực; vừa nâng cao vai trò, vị trí chủ thể của người nông dân trong chuỗi du lịch nông nghiệp, nông thôn. Đây cũng được xác định là một trong những giải pháp, nhiệm vụ trọng tâm nhằm phát triển kinh tế nông thôn, gắn với Chương trình Mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025./.

Theo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, đến hết tháng 9/2023 đã có 47/63 tỉnh, thành ban hành Đề án hoặc Kế hoạch triển khai phát triển du lịch nông thôn trong xây dựng nông thôn mới. Nhiều tỉnh đặt mục tiêu sớm chuẩn hóa sản phẩm du lịch nông thôn và phấn đấu có ít nhất 1 điểm du lịch được công nhận gắn với lợi thế về nông nghiệp, văn hóa, làng nghề hoặc môi trường sinh thái.

OVERVIEW OF THE RURAL TOURISM DEVELOPMENT PROGRAM ASSOCIATED WITH NEW RURAL CONSTRUCTION FOR THE PERIOD 2021-2025

MY ANH - BAO CHAU

The rural tourism development program in new rural construction for the period 2021-2025 was approved by the Prime Minister in Decision No. 922/QĐ-TTg dated August 22, 2022. Rural tourism development is an important direction in Vietnam's tourism development strategy as well as in the National Target Program on constructing new rural areas for the period 2021-2025. The program has identified rural tourism development as a driving force to promote socio-economic development, create jobs and sustainable livelihoods for people, and create opportunities for rural communities to preserve heritage, preserve and promote traditional cultural values, nature and a sustainable living environment. For the first time, developing rural tourism on a national scale, with resources allocated from the National Target Program on constructing new rural areas, mobilizing the participation of all levels and sectors from the central level. to localities, receive synchronous support in terms of mechanisms and policies. Rural tourism development must be associated with promoting the potential and advantages of agriculture, craft villages, culture and ecological environment of localities, in order to improve the quality of material and spiritual life of people in rural areas, contributing to restructure the rural economy towards multi-value integration, inclusiveness and sustainable development./.

Phát triển du lịch nông nghiệp, nông thôn gắn với Chương trình nông thôn mới vừa góp phần làm thay đổi bộ mặt nông thôn theo hướng tích cực; vừa nâng cao vai trò, vị trí chủ thể của người nông dân trong chuỗi du lịch nông nghiệp, nông thôn.

**TRANG THÔNG TIN CÓ SỰ PHỐI HỢP
CỦA VĂN PHÒNG ĐIỀU PHỐI
NÔNG THÔN MỚI TRUNG ƯƠNG**